

Ljubljana, 15.12.2018

Odprto pismo Ministrici za infrastrukturo in prostor, gospe Alenki Bratušek

Zadeva: Drugi karavanški predor - ukrepanje

Spoštovana gospa Alenka Bratušek,

V SINTEZI-KCD z zaskrbljenostjo in ogorčenjem ugotavljamo, da tudi projekt »drugi karavanški predor« (2KP) polagoma, toda zanesljivo in vse očitneje tone v situacijo, v kateri interesi privatnega kapitala prevladujejo nad interesi družbe in državljanov.

Očitno je, da neustrezna zakonodaja, zlasti Zakon o javnem naročanju (ZJN 3) na eni in mlačnost državne politike na drugi strani omogočata zasebnim podjetjem, da z neprestanim pritoževanjem na sprejete sklepe, javne razpise ali izbor izvajalcev blokirata izvajanje takih projektov. V tem primeru 2KP, enako pa se bo, po vsej verjetnosti, dogajalo z desetkrat večjim projektom, 2TDK, ki se že pripravlja.

Pri gradnji drugega karavanškega predora že zamujamo tri mesece in kršimo dogovor z Avstrijci, da bomo gradili in dokončali vsak svojo polovico predora hkrati. Z odločitvijo Državne revizijske komisije (DRKOM), da razveljavi Darsov izbor turškega izvajalca, ki je bila po našem mnenju (in prepričanju številnih pravnikov, s katerimi smo se konzultirali), povsem neumestna, neupravičena in formalistična, se ta zaostanek še podaljšuje in postaja nenadomestljiv.

Kaj se bo dogajalo s projektom, je težko predvideti. DARS lahko izbere drugega izvajalca, ki bo v vsakem primeru nekaj deset mio evrov dražji. S tem tvega pritožbe sedanjega izbranega podjetja, Čengiz Insaata ali drugih neizbranih udeležencev razpisa. Turška pritožba lahko temelji na dejstvu, da je sporna odločitev DRKOM pravzaprav nekorektno izločanje tuje konkurence, kar bi imelo za posledico pravdo na evropskem sodišču, v skrajnem primeru pa tudi težave z garancijo ECB za najeta posojila. V vsakem primeru se bodo zamude še podaljšale za več mesecev ali celo leto.

Sporna odločitev DRKOM za razveljavitev izbranega izvajalca pa lahko vodi tudi v razveljavitev razpisa, to pa v nov razpis ali direktna pogajanja, v obeh primerih pa v enoletno zamudo pri začetku izvajanja projekta.

Jasno je, da pri tem nastaja velika gospodarska škoda. Tu ni samo vprašanje za več deset mio evrov dražjega izvajalca, tu je tudi gospodarska škoda zaradi naraščajočih kolon vozil pred sedanjim predorom, ki so že vsakodnevni pojav. Prepričani smo, da poznate podatke, da tovorno vozilo, ujeta v koloni, v eni uri polžjega premikanja porablja enako goriva, kot v eni uri vožnje. Nekaj tisoč v koloni ujetih tovornih vozil dnevno pomeni dodatno porabo goriva pri tovornih vozilih v višini 50 – 100.000 litrov goriva dnevno! Prištejmo negativne posledice za okolje, penale prevoznikov zaradi nepravočasno prepeljanega tovora, utrujenost voznikov in povečano prometno tveganje, in dobimo vsaj približno oceno dnevne škode, ki jo povzroči taka zamuda. V enem letu se ta škoda, ki jo nekateri sploh ne želijo opaziti, povzpne v desetine mio evrov! In vse zato, ker zakonodaja in politika dopuščata tako neracionalno obnašanje, neizmerno pogoltnost privatnih interesov in očitno prevlado kapitala nad javnim interesom slovenskih državljanov.

Ob tem bi vas, spoštovana gospa ministrica, radi opozorili še na dve stvari:

- prvič, nedopustno in nezakonito je, da so mediji prej razpolagali z odločitvijo DRKOM kot je bila ta vročena udeležencem razpisa. Ker je bila ta odločitev spisana izrazito nerazumljivo (pa tudi neprofesionalno in tendenciozno, v korist pritožnikov), so mediji več dni zavajali slovensko javnost, udeležence razpisa in celo DARS, da je turško podjetje Čengiz Insaat izločeno iz nadaljnega postopka;
- in drugič, slovensko podjetje Kolektor, ki je sicer ob še dveh drugih pritožnikih sprožilo vse te postopke, ima v DRKOM neposredno personalno zvezo, zaradi česar je evidentno prišlo do navskrižja interesov oz., po našem mnenju, celo do nezakonitega vplivanja tega pritožnika na odločitev DRKOM. To dejstvo nedvomno zahteva poglobljeno analizo KPK.

Zaradi vsega tega vas, spoštovana resorna ministrica, in vlado v celoti, pozivamo, da zaustavite te spekulacije z gradnjo drugega karavanškega predora. Ne gre zgolj za naraščajočo direktno gospodarsko škodo pri tem projektu, gre za uveljavitev pravnega reda in spodobnega poslovnega obnašanja na področju gradbeništva, ki očitno še vedno poskuša poslovati na način, značilen za obdobje »Zidarjevega gradbenega imperija«, torej z nekorektnim izločanjem tekmecev, predvsem tuje konkurence, kar pomeni nezakonito zapiranje trga. Pri tem nekatera podjetja za uveljavljanje zasebnih interesov v teh nečednih poslih uporabljajo metode, ki vse bolj spominjajo na mafijsko prakso poznano v nekaterih sosednjih državah.

Ob tem bi kazalo razmisliti tudi o smiselnosti DRKOM (in podobnih komisij), ki ne opravljajo korektnega nadzora, temveč, kot se kaže v praksi, vse bolj predstavljajo dodatno korupcijsko tveganje, in nadomestitvi s primernejšo obliko, npr. sodišča v Avstriji.

Zaradi takega načina dela ne trpi samo ugled Slovenije v tujini, temveč vlada direktno tvega svoj ugled, ki si ga je v teh mesecih pridobila, in podpornike postavlja pred težke dileme. V takih in podobnih primerih se bomo v SINTEZI-KCD vselej, tudi z uporabo razpoložljivih pravnih sredstev, aktivno postavili na stran državljanov. Vlade so navsezadnje zamenljive, državljani ne.

Zato vas prosimo, spoštovana gospa ministrica, da nas v pisni obliki ali v razgovoru obvestite, kako namerava MZI oz. Vlada RS ukrepati v navedenem primeru.

S spoštovanjem in pozdravi!

Za SINTEZO-KCD

Predsedujoči

Emil Milan Pintar

Poslano:

- naslovnici,
- kabinetu predsednika vlade in ministrom;
- predsednikom DZ, DS in RS ter poslanskim skupinam;
- medijem